

Referentie architectuur Stelsel Digitale Tweelingen Fysieke Leefomgeving

Informatiesessie
21 februari 2022

Programma

1. Investeringsvoorstel Nationale Digitale Tweeling
2. Samenhang activiteiten en inhoud
3. Procedure consultatie

National Digitale Tweeling

System of systems, ter ondersteuning van regionale, thematische dan wel stedelijke DTFL's. Met elkaar verbonden. Nieuwe DTFL's bouwen voort op ingrediënten van bestaande...

De DTFL-stelsel maakt het delen van brondata, modellen en visualisaties mogelijk. Zij biedt:

- Toegang tot bronnen en services van data, modellen en visualisaties
- Zorgt voor ontsluiting van betrouwbaar geachte ingrediënten voor een DTFL.

Het DTFL ecosysteem zorgt voor standaarden, keurmerken en best-practises om het gebruik van digitale tweelingen te borgen binnen een context van spelregels voor publieke waarden.

Met fieldlabs de praktijk beproeven

Flevoland/ Almere:
Bouw van 100k woningen

Daarnaast verkenning met:

- Rotterdam (energietransitie)
- Eindhoven (Stedelijke ontwikkeling)
- WUR (Waterbeheer)
- Groningen (gaswinning)

Prv Utrecht/ Amersfoort:
Gezond stedelijk leven

RWS en Waterschappen:
Dijkmonitoring

Nijmegen/ Nationale Politie:
Vierdaagse en Feesten

Zuid-Holland:
Natuurstellingen t.b.v. stikstofbeleid

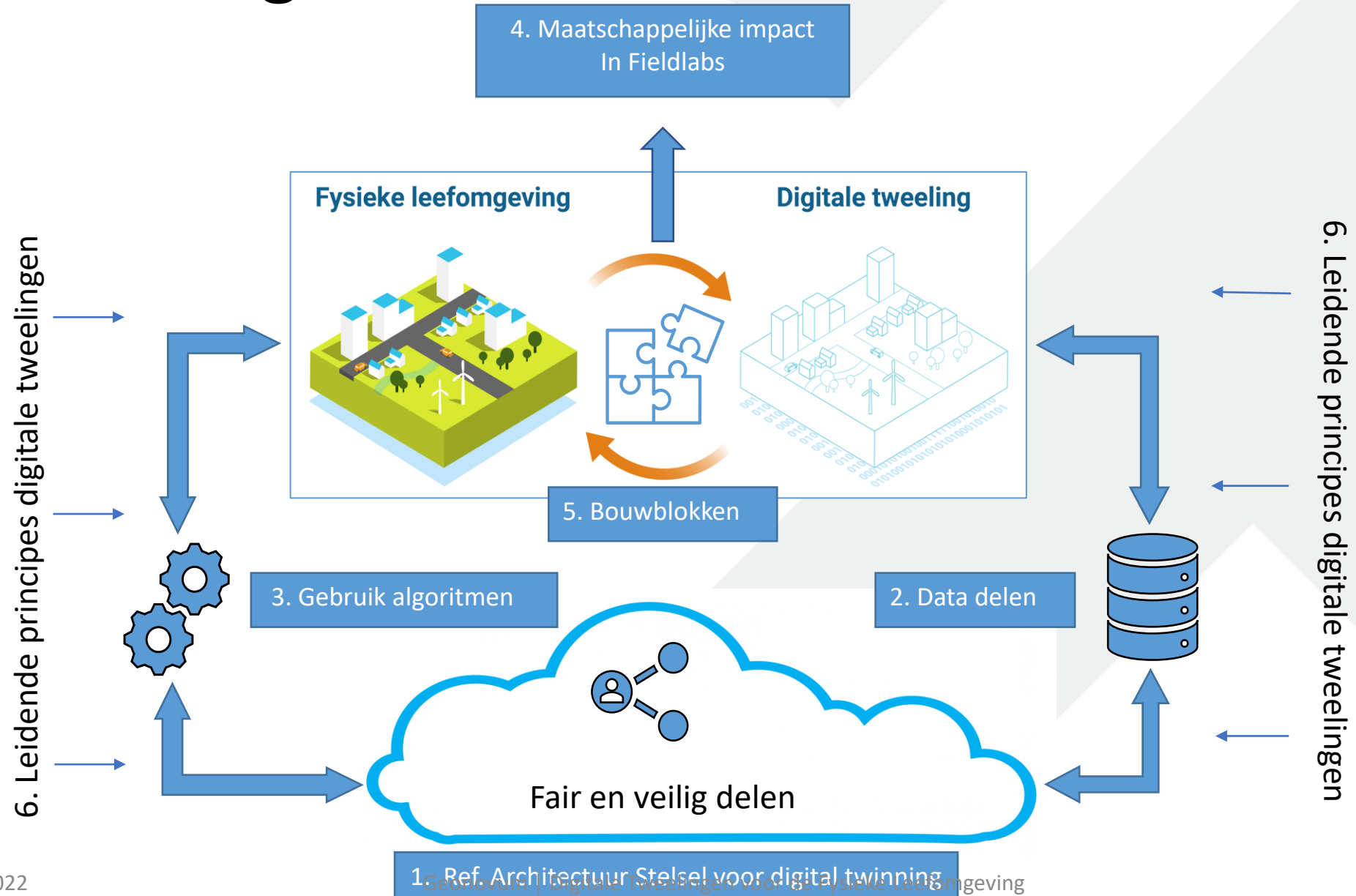
RWS
Renovation of bridges

Breda/ Den Bosch
Veilig crowdmanagement

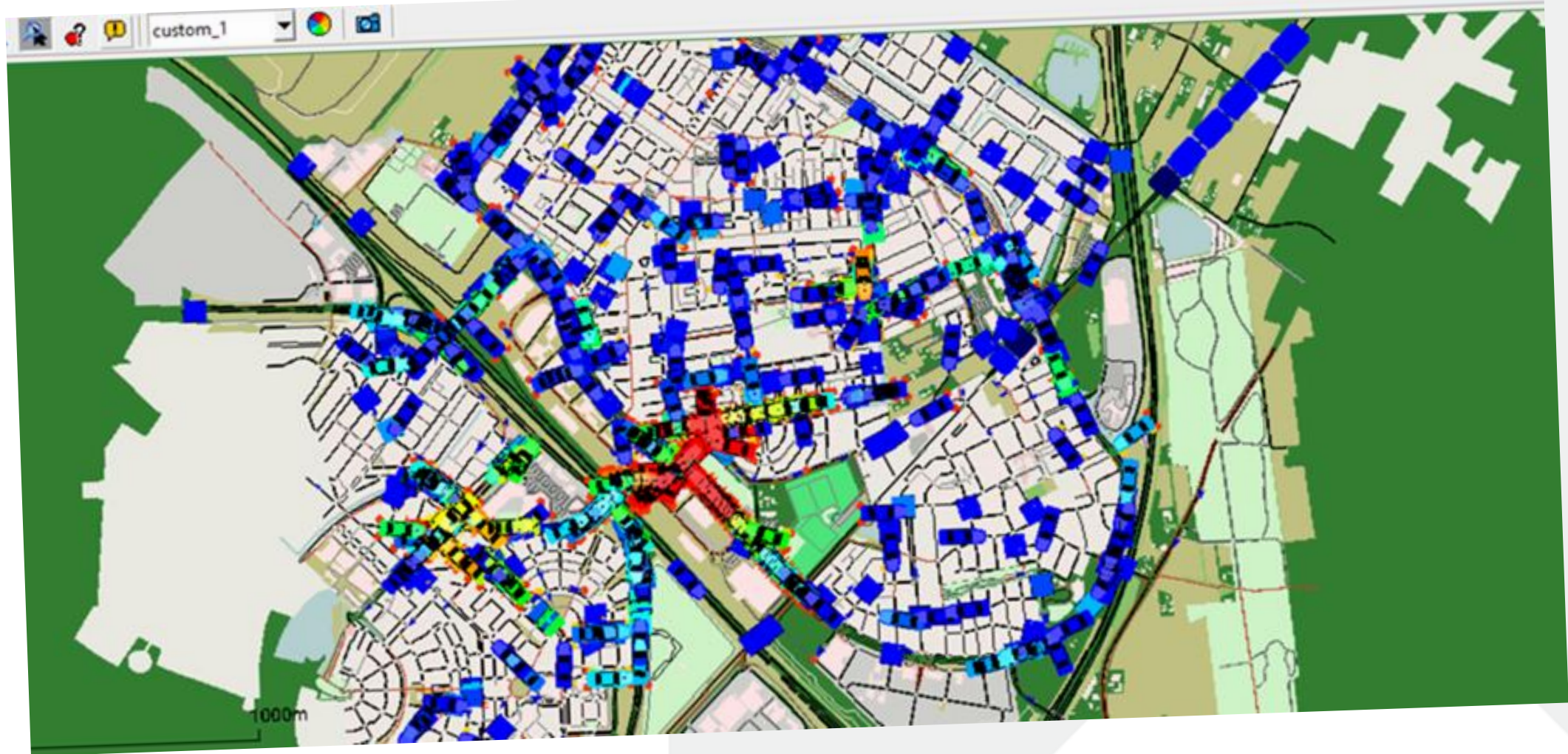
Programma

1. Investeringsvoorstel Nationale Digitale Tweeling
2. Samenhang activiteiten:
  1. Referentiearchitectuur stelsel voor digital twinning
  2. Publiek- privaat data delen
  3. Gebruik rekenmodellen
  4. Maatschappelijke waarde gebruik digitale tweelingen
  5. Bouwblokken
  6. Leidende principes digitale tweelingen
3. Procedure consultatie

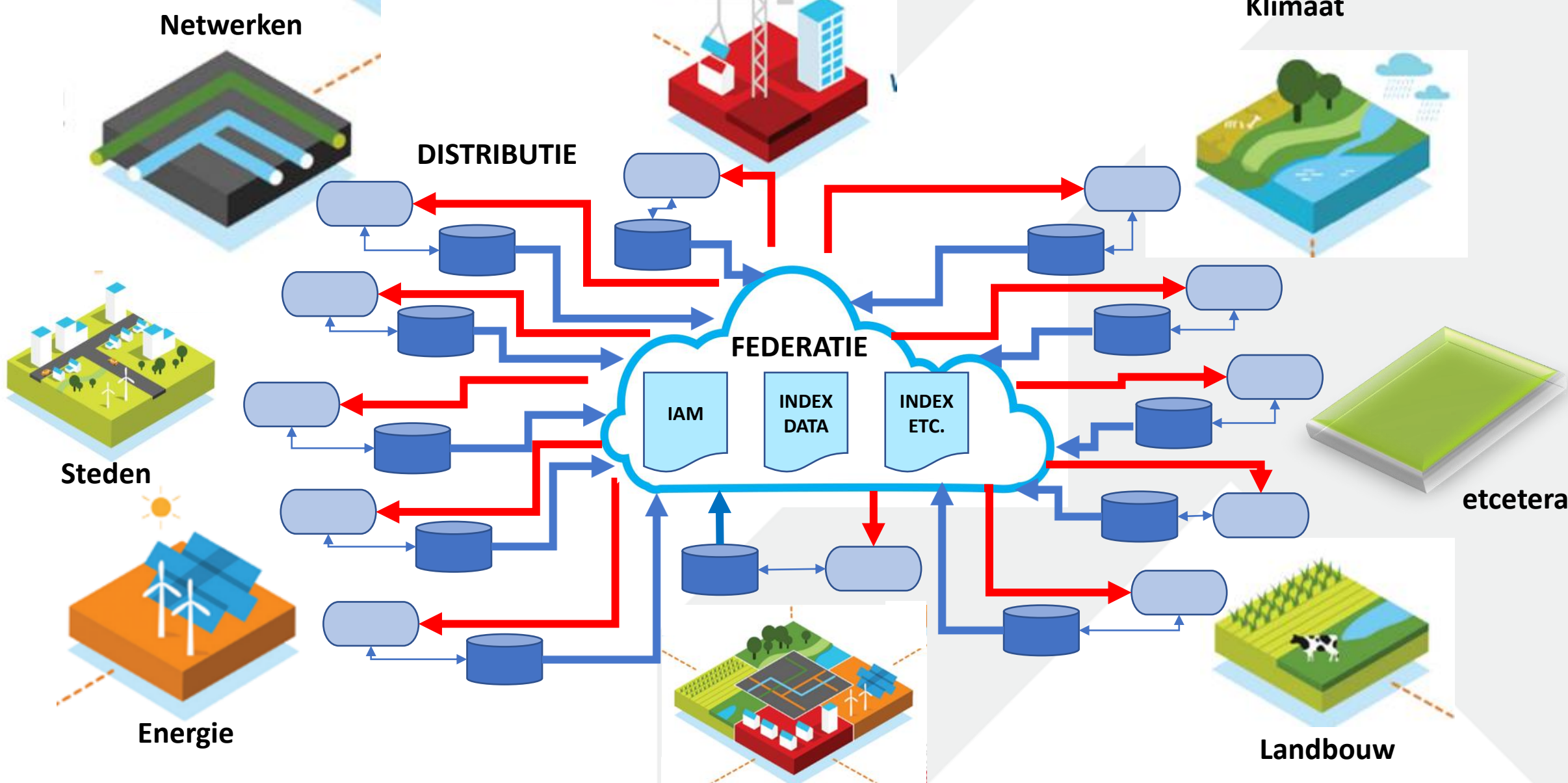
Samenhang

1. Referentie Architectuur Stelsel Digitale Tweeling Fysieke Leefomgeving

Digital Twinning Architectuur

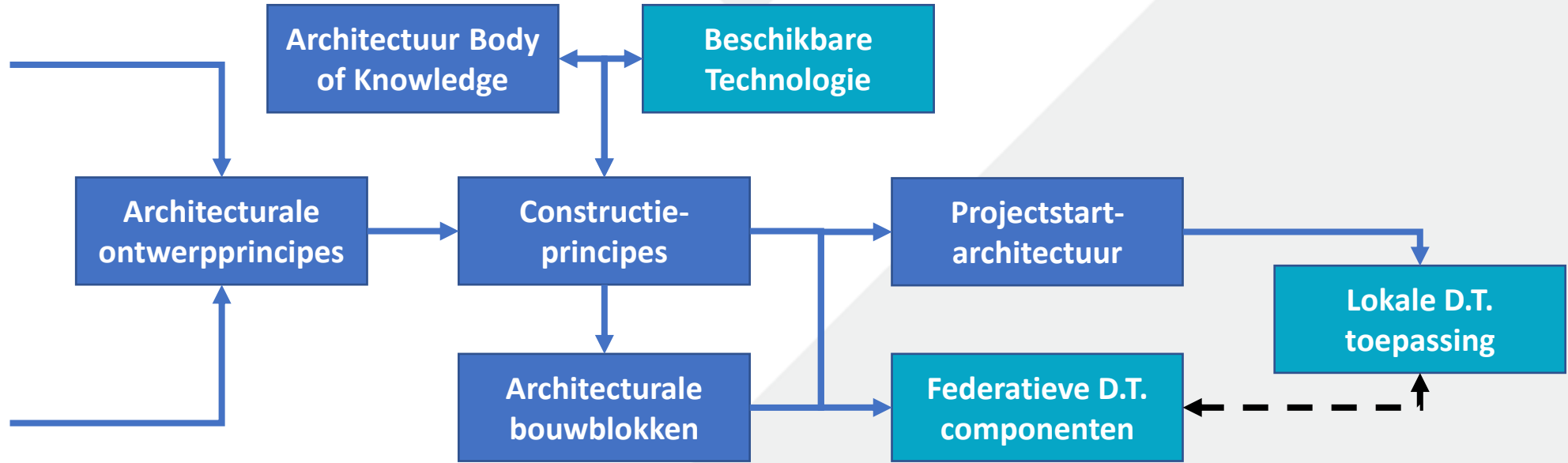

Digital Twinning: van wens naar werkelijkheid

Maatschappelijke
behoefte

Maatschappelijke
waarden

Legenda

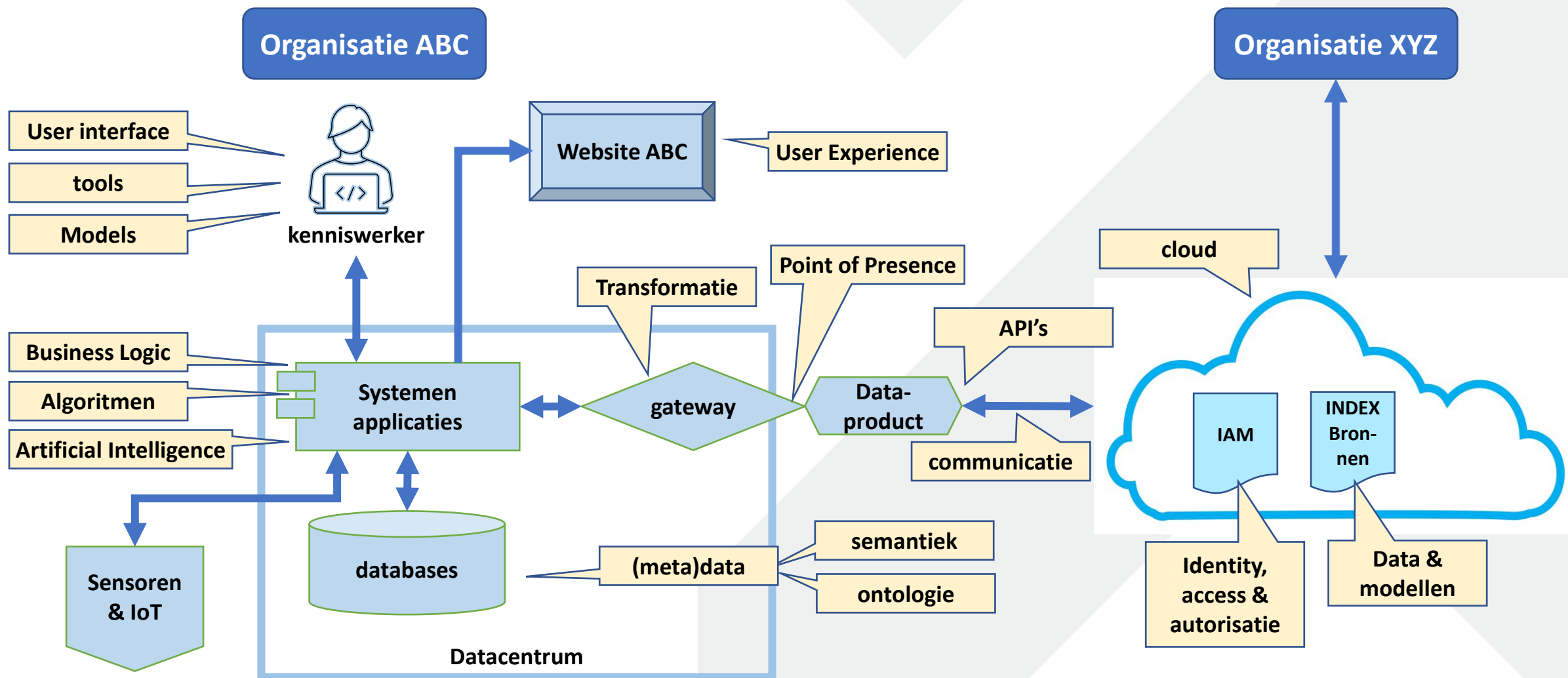
Maatschappelijke behoefte = public case = klantperspectief = behoefte aan inzet digital twin

Maatschappelijke waarden = publieke waarden = wetgeving + ethiek + privacy + beveiliging + etc.

  = ontwerp / architectuur

  = realisatie / systemen / componenten

Digital Twinning: De bouwblokken

1. **Klantperspectief**
2. **Publieke waarden**
3. **Ontwerpprincipes**
4. **Constructieprincipes**
5. **Stelselafspraken**

- Omliggende kaders
- Data bij de bron
- Data als een product
- Federatieve catalogus
- Federatieve IAM
- Data soevereiniteit
- Service oriëntatie
- Open standaarden
- Data kwaliteit
- Ontologie

Digital Twinning: stelsel Referentie Architectuur

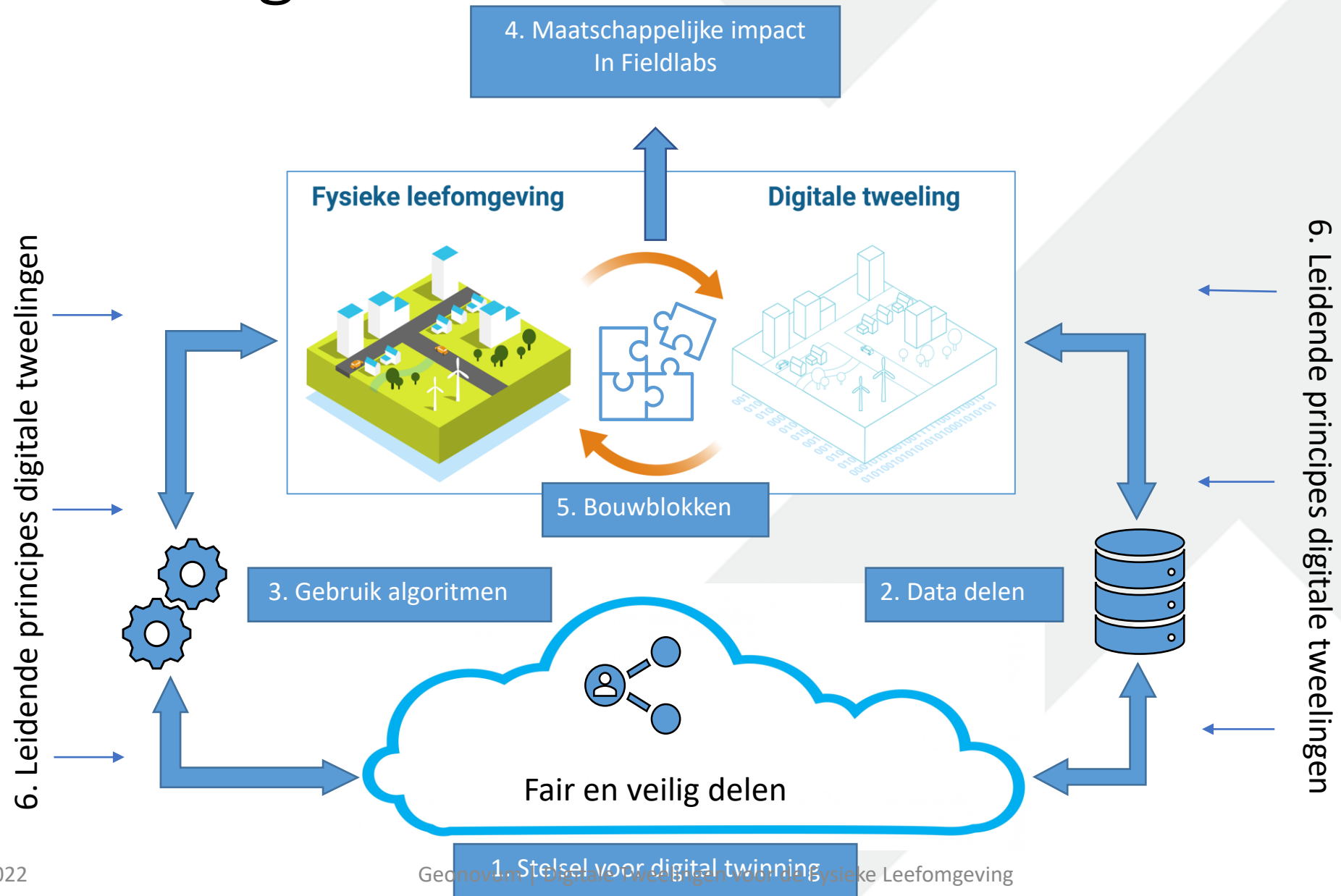
1. Klantperspectief
2. Publieke waarden
3. Ontwerpprincipes
4. Constructieprincipes
5. Stelselafspraken

- Infrastructuur
- Internet of Things
- Dataopslag
- Data
- Modellen
- Datacommunicatie
- Transformaties
- Databewerking
- Analytics
- Algoritmen
- Presentatie
- Beveiliging
- Ontwikkeling
- Beheer

Vragen en suggesties

Samenhang

4. Maatschappelijke impact fieldlabs

- Kennismaken en samenwerking opstarten
- Intentieverklaring ondertekenen
- Leidende Principes toetsen en beleven
- Public case opstellen: kwalitatief & evt. kwantitatief
- Toetsing referentie architectuur & Bouwblokken
- Communicatie

6. Leidende principes

Doel

- Digital twins zijn gericht op het algemeen welzijn en waardecreatie;

Vertrouwen

- Digital twins zijn zo open en transparant als mogelijk;
- Digital twins zijn eerlijk kwalitatief aangaande de data en eerlijk inclusief voor het weerspiegelen van de werkelijkheid;
- Digital twins zijn robuust en veilig en waarborgen tevens de privacy;

Mens centraal

- Digital twins staan onder toezicht en controle van mensen;
- Alle belanghebbenden bij digital twins worden intensief betrokken;

Effectief

- Digital twins worden effectief bestuurd op basis van belegde verantwoordelijkheden, eigenaarschap en afsprakenstelsel;
- Digital twins werken in een federatie samen aan data connectiviteit en -uitwisseling;
- Digital twins zorgen met gedragen open standaarden voor interoperabiliteit en onderlinge uitwisseling;

Leidende principes

(H3 ref architectuur v0.9)

DOEL

Doelgericht op algemeen welzijn

VERTROUWEN

Actief open
en
transparant

Eerlijk
kwalitatief
en inclusief

Robuust
en veilig

MENSEN

Onder controle en
toezicht van
mensen

Belanghebbenden
intensief betrokken

EFFECTIEF

Effectief
bestuurd

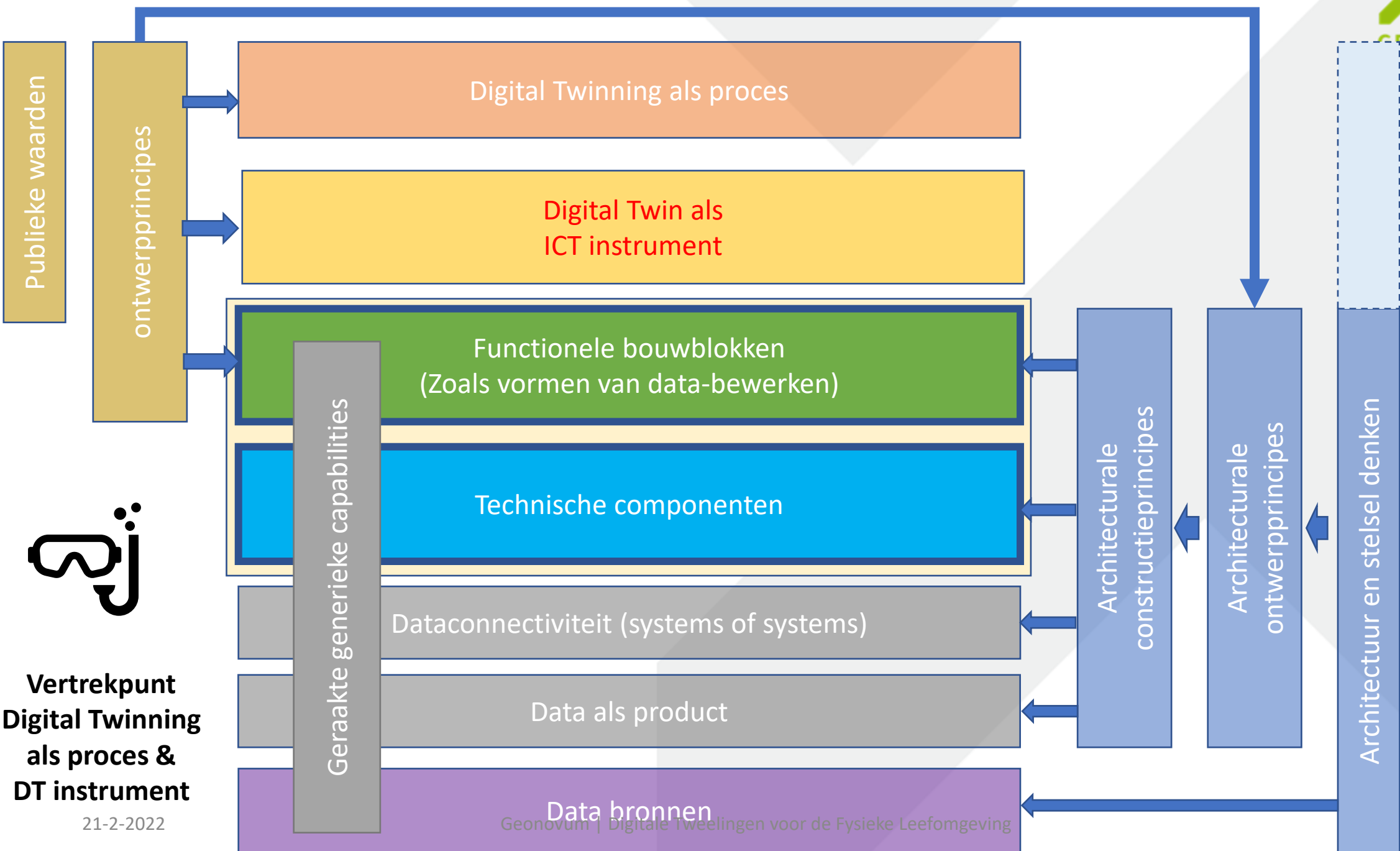
Federatief

Met open
standaarden

Adaptief

Voor achtergronden en
verantwoording bij de
“Verkenning leidende
principes” zie:
[https://www.wijsmetlocatie.nl/
artikelen/leidende-principes-
digital-twin](https://www.wijsmetlocatie.nl/artikelen/leidende-principes-digital-twin)

5. Bouwblokken architectuur

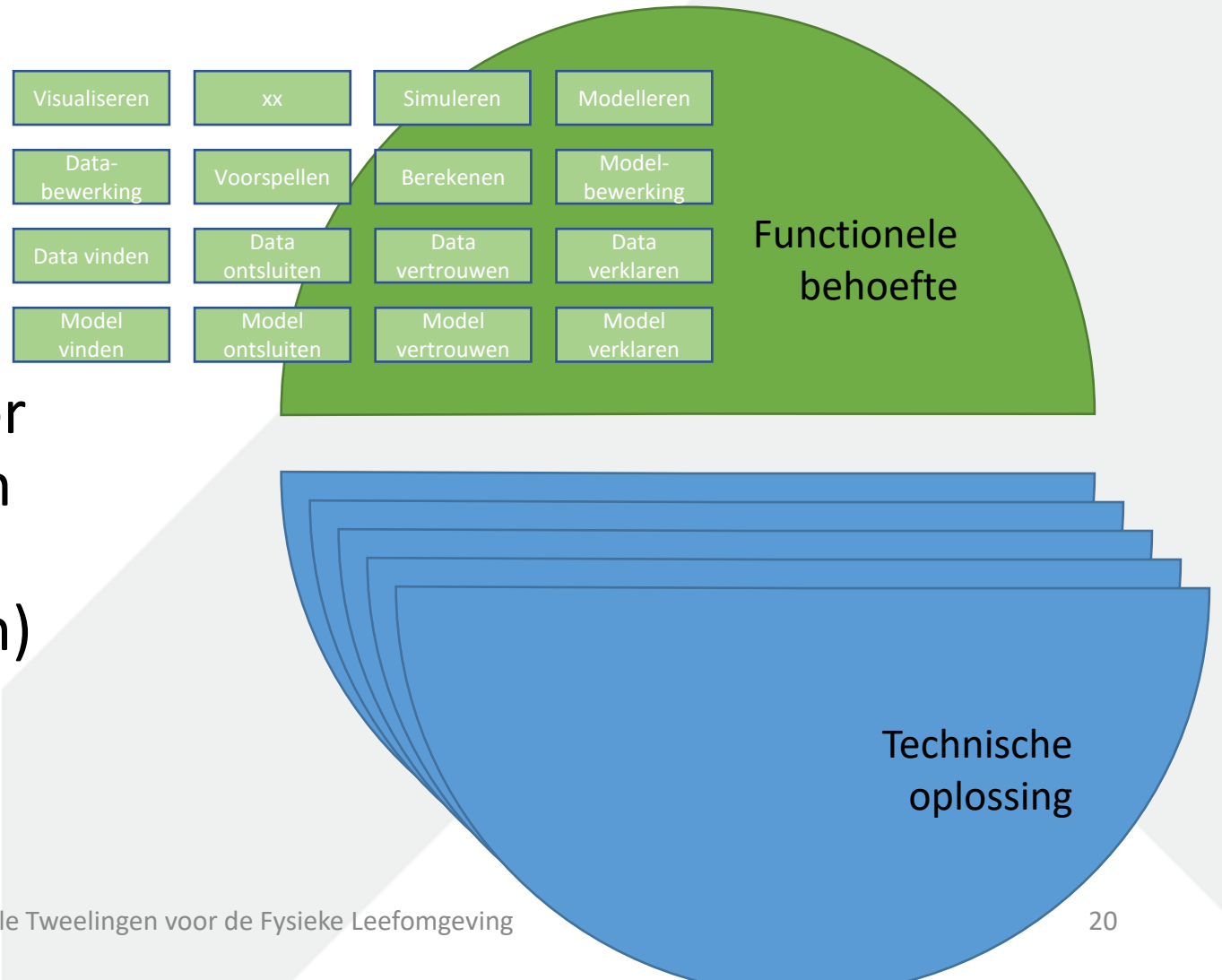

**Vertrekpunt
Digital Twinning
als proces &
DT instrument**

21-2-2022

5. Bouwblokken architectuur

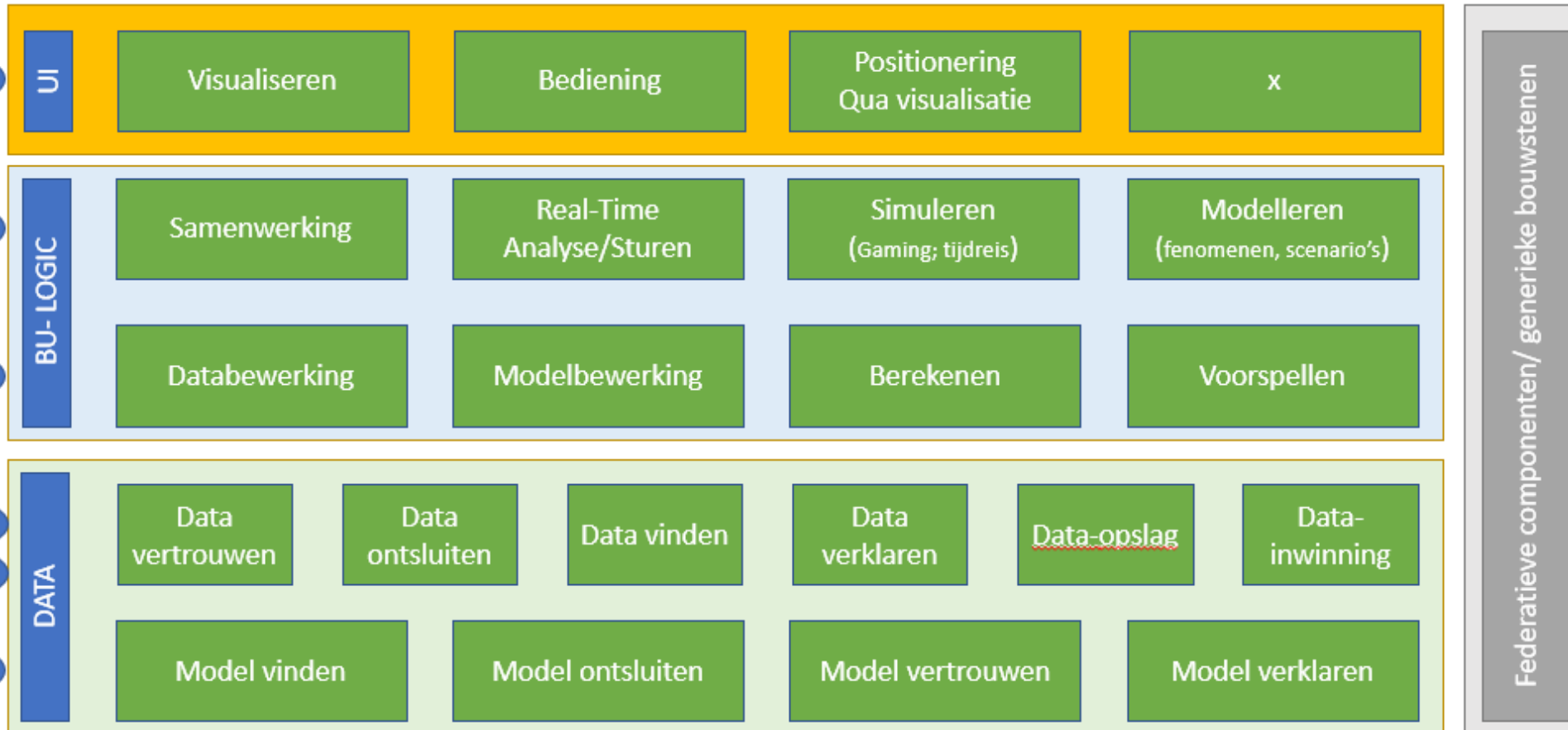
5. Bouwblokken architectuur

- Functionele bouwblokken
- Instrumenteren met één of meerdere technische oplossingen
- Vaak betekent een keuze voor een technische oplossing een familie van inter-operabele (oplossingsrichting gebonden) technische bouwblokken
- (leverancier onafhankelijk)

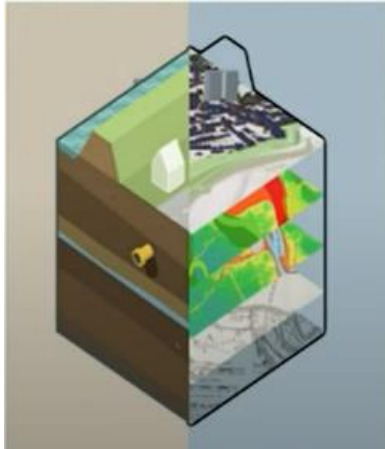

5. Bouwblokken architectuur

Functionele gebieden voor bouwblokken

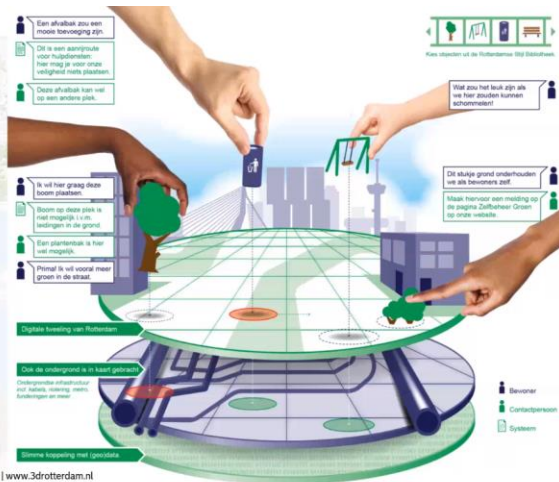
5. Bouwblokken architectuur

Bouwblok	Toelichting/definitie
2D/3D weergave	Weergave van een combinatie van 2D en 3D weergave van dataproducten die een object en/of gebied definiëren. Weergave in transparantie en/of rendering van objecten
Virtuele weergave (VR)	Weergave van een virtueel model van de (geplande, bedachte) werkelijkheid
Augmented weergave (AR)	Weergave van een gemodelleerde (toekomstige / historische / imaginaire) werkelijkheid als projectie op door de mens direct echt waargenomen werkelijkheid (beeld op beeld)
Mixed Reality (MR)	Gecombineerde weergave van een gemodelleerde (toekomstige / historische / imaginaire) werkelijkheid als projectie op een virtueel model van de (geplande, bedachte) werkelijkheid en/of als projectie op door de mens direct echt waargenomen werkelijkheid (beeld op beeld)
Fotorealistische weergave	Weergave van een 2D/3D model met een fotorealistisch beeld
Kaart (lagen)weergave	Weergave van een gestapelde reeks 2D of 3D beelden waarbij de volgorde en transparantie van de beelden kan worden bediend en waarop in-zoom en uit-zoom en meet-functionaliteit beschikbaar is
Grafiek weergave	Weergave van een dataproduct als een grafiek of topicmap

Co-creatie i.c.m. 3D digital twin

- Plaats nieuwe objecten in de virtuele representatie van de openbare ruimte
- Zie de (on)mogelijkheden en clashes meteen
- Interactie tussen initiatiefnemer en contactpersoon via het platform

Rotterdam 3D | Jane Hermans – van Ree | Christian Veldhuis | 20-04-2021 | www.3drotterdam.nl

Procedure Consultatie

1. Reactie op referentiearchitectuur Stelsel DTFL.
  - Reactieformulier wordt jullie toegestuurd, graag inleveren voor 15 april 2022;
  - Vermeld paragraafnr. in je reactie en benoem discussiepunten.
2. Bespreking discussiepunten op
  - Dinsdag 8 maart 10.00 – 11.30 uur
  - Donderdag 24 maart 14.00 – 15.30 uur
3. Welke bedrijven/ overheden hebben ervaringen met gebruik algoritmen / rekenmodellen in digitale tweelingen?
4. Welke bedrijven/ overheden willen reflecteren op de bouwblokken architectuur?

Bezoekadres

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort
www.geonovum.nl

Contact

Email: info@geonovum.nl
Telefoon: [033 460 41 00](tel:0334604100)

Social media

Twitter: [@geonovum](https://twitter.com/geonovum)
LinkedIn: [Geonovum](https://www.linkedin.com/company/geonovum)

